

HET DUITSE SYSTEEM

*Experiment auf Befehl Pohls durchgeführt, um ein Mittel zu finden, welches den hohen SS-Führern nach dem Fehlschlag dieses Krieges es ermöglichen sollte, sich schmerzlos und in kürzester Zeit ihrer Verantwortung zu entziehen.*¹

Himmler heeft op 23 mei '45, ruim twee weken na Duitslands capitulatie, van dit middel gebruik gemaakt.

★

Ten overstaan van een Amerikaans militair gerechtshof is enkele jaren na de oorlog aangetoond dat op zijn minst ca. tweeduizend gevangenen onderworpen zijn aan medische experimenten. Het vonnis van het hof had evenwel slechts betrekking op een deel van de experimenten die wij in ons overzicht vermeldden. Van het geheel van die experimenten zijn veel meer dan tweeduizend gevangenen het slachtoffer geweest. Aan de *International Tracing Service* te Arolsen (de internationale dienst bij welke alle persoonsgegevens inzake gevangenen van het Derde Rijk gecentraliseerd zijn) waren in '73 in totaal 86 verschillende experimenten bekend, maar omtrent 27 daarvan ontbraken alle nadere gegevens; die waren wèl bekend omtrent de resterende 59 maar slechts van 40 van die 59 experimenten wist de *International Tracing Service* hoeveel gevangenen als proefpersoon gefungeerd hadden: ruim zeventuizend (het kunnen ook bijna achtduizend geweest zijn).

Uit een oogpunt van medische ethiek zijn, zoals het Amerikaanse hof terecht geconstateerd heeft, alle vermelde medische experimenten volstrekt ontoelaatbaar geweest, principieel al op grond van het feit dat aan de gevangenen in nagenoeg alle gevallen eenvoudig gelast werd, zich aan experimenten te onderwerpen, waarbij de verpletterende druk die in de concentratiekampen uitgeoefend werd, op de achtergrond stond. Bovendien zijn de experimenten als regel uitgevoerd op een wijze die eveneens spotte met de voorschriften van de medische ethiek, vaak ook met de regels van deugdelijk medisch onderzoek. Er is slechts één experiment geweest (de veertig Zigeuners die zout water moesten drinken waaraan middelen toegevoegd waren in de verwachting dat het dan drinkbaar zou worden) waarvan men zeggen kan dat het voor de proefpersonen geen ernstige kwelling betekend en ook geen schadelijke gevolgen gehad heeft. Alle overige experimenten waren zowel

¹ *Sachsenhausen*, p. 48-49.